

به نام خدا

۱۳۹۹/۰۴/۲۴

کمیته تدوین مجازی دروس عملی دانشگاه شیراز

گزارش شماره ۱

از اوایل خرداد ماه ۱۳۹۹ با تداوم بحران کرونا، شروع موج دوم آن و قطعیت یافتن عدم تشکیل حضوری کلاس‌های عملی، تولید محتوای الکترونیکی برای دروس مجازی در دستور کار مدیریت دانشگاه شیراز قرار گرفت. در تاریخ ۱۳۹۹/۰۴/۱۱ قائم مقام و معاون آموزشی دانشگاه شیراز جناب آقای دکتر افشاریفر در جلسه‌ای با حضور مسئولین ذیربط دانشگاه نسبت به تشکیل کمیته تدوین مجازی دروس عملی به سرپرستی جناب آقای دکتر بینازاده عضو هیات علمی دانشکده مهندسی شیمی، نفت و گاز و عضویت جناب آقای دکتر تشخوریان مدیر حوزه ریاست و روابط عمومی و جناب آقای دکتر حفیظی مدیر فرهنگی دانشگاه اقدام نمودند. این کمیته از بدو تا سیس با بیش از ۱۰۰۰ نفر - ساعت کار کارشناسی، نسبت به نیازسنجی دانشکده‌ها اقدام نموده و برنامه‌ریزی برای تدوین مجازی دروس عملی و اجرای آن را در دستور کار خود قرار داده است. در جلسات مستمر و فشرده این کمیته، ارزیابی شرایط، امکان‌سنجی راهکارهای مختلف عملیاتی و ساختار مدیریتی - اجرایی مورد نیاز در دانشکده‌ها مورد بررسی قرار گرفت و نتایج حاصل برای اجرا به دانشکده‌ها ابلاغ گردید.

در اولین جلسه هماهنگی با معاونین آموزشی دانشکده‌ها در تاریخ ۱۳۹۹/۰۴/۱۴، شرایط فعلی، ضرورت انجام کار، چارت سازمانی، وظایف عوامل مختلف اجرایی، نظارتی و مدیریتی و همچنین زمان بندی اجرا تبیین گردید. پس از آن با رصد بازخوردها و ارزیابی اطلاعات دریافتی از دانشکده‌های مختلف، مشخص گردید که برخی از دروس، مانند دروس رشته‌ی علوم تربیتی یا برخی از دروس دانشکده کشاورزی و دامپزشکی که نیاز به مهارت‌ورزی دارند و دانشجو باید به صورت حضوری تمرین‌هایی را انجام دهد، امکان برگزاری به صورت غیر حضوری را ندارند و می‌بایست به ترم‌های آینده موکول شوند. البته تعداد این دروس در دانشگاه شیراز زیاد نیست و بخش عمده‌ی دروس عملی قابلیت برگزاری به صورت مجازی را دارند. کمیته تدوین در تاریخ ۱۳۹۹/۰۴/۱۶ نسبت به ارزیابی تعداد دروس، جلسات هر درس عملی، تعداد دانشجو و مدت زمان مورد نیاز جهت تدوین مجازی اقدام کرد و به این نتیجه رسید که امکان فیلم برداری از تمام جلسات کلاس‌ها به دلیل نیاز به بودجه بسیار بالا و طولانی شدن روند انجام کار، وجود ندارد. لذا استفاده حداکثری از منابع الکترونیکی موجود از جمله فیلم‌های آموزشی، انیمیشن‌ها، تصاویر، نرم افزارها و شبیه‌سازهای تخصصی به عنوان راهکار بهینه مد

نظر قرار گرفت که با توسعه‌های جدید کارگروه تخصصی آموزش عالی الکترونیکی در مورد راهکارهای اجرای دروس عملی و کارگاه‌ها نیز همخوان می‌باشد. شایان ذکر است که بسیاری از دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی مطرح دنیا از جمله MIT سامانه آزمایشگاه‌های مجازی را راه‌اندازی کرده و منابع علمی خود را -مخصوصاً در دوران شیوع کرونا- به صورت رایگان در اختیار سایر مراکز آموزشی قرار می‌دهند. جمع‌بندی تکمیلی کمیته تدوین مجازی دروس عملی دانشگاه شیراز در تاریخ ۱۳۹۹/۰۴/۱۸، نشان داد با استفاده از منابع الکترونیکی موجود و تدوین مجازی دروس عملی با فیلمبرداری‌های تکمیلی می‌توان تا ۹۰٪ هزینه تولید محتوای الکترونیکی برای دروس عملی را کاهش داد. لذا دومین جلسه هم‌اندیشی در تاریخ ۱۳۹۹/۰۴/۱۹ با حضور روسای دانشکده‌ها، معاونین آموزشی، رابط دانشکده‌ها و بخش‌ها به صورت مجازی برگزار و نحوه استفاده از منابع الکترونیکی موجود با ذکر مثال‌های متعدد از دروس رشته‌های مختلف تبیین گردید. سومین دوره از جلسات کمیته تدوین به صورت حضوری به صورت فشرده از تاریخ ۱۳۹۹/۰۴/۲۱ لغایت ۱۳۹۹/۰۴/۲۲ در دانشکده‌های مختلف با حضور ریاست دانشکده، معاون آموزشی، روسای بخش‌ها و اعضای هیات علمی برگزار گردید. در این جلسات برنامه عملیاتی کمیته تدوین، گزارش پیشرفت کار در دانشکده‌های مختلف، موانع عملیاتی در هر دانشکده و نحوه مرتفع کردن آن، مورد بررسی قرار گرفت. نتایج بازدید از دانشکده‌ها حاکی از حجم بسیار بالای دروس عملی در دانشکده کشاورزی، پیشرفت مناسب کار در دانشکده دامپزشکی و قابلیت استفاده از منابع الکترونیکی موجود برای ارتقا کیفیت ساختار فعلی، نیاز به آموزش کارشناسان در دانشکده علوم، عدم وجود منابع الکترونیکی و ضرورت ضبط فیلم در دانشکده هنر و معماری و پیشرو بودن دانشکده‌های مهندسی مکانیک، عمران و مواد، برق و کامپیوتر و شیمی، نفت و گاز همراه با ضرورت تفویض اختیار و تزریق بودجه به دانشکده‌ها جهت تسهیل فرآیند تدوین مجازی دروس عملی بود. نتایج این جمع‌بندی‌ها و برنامه عملیاتی دانشگاه در تاریخ ۱۳۹۹/۰۴/۲۴ در جلسه‌ای با حضور جناب آقای دکتر افشاریفر، اعضای کمیته تدوین مجازی و رابط‌های دانشکده‌ها اطلاع‌رسانی گردید.

در حال حاضر، برنامه عملیاتی تدوین مجازی دروس عملی توسط کمیته تدوین مشخص گردیده و با تخصیص بودجه مورد نیاز و ارائه آموزش‌های لازم برای تولید محتوای الکترونیکی، اساتید با همکاری کارشناسان و دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه مشغول تدوین این دروس با رویکرد تولید محتوای ترکیبی به منظور کاهش چشمگیر زمان فیلمبرداری هستند. بر اساس برنامه ریزی‌ها دروس عملی ترم دوم سال تحصیلی ۹۸-۹۹ که قابلیت ارائه به صورت مجازی را دارند تا نیمه مرداد ماه تدوین و در اختیار دانشجویان عزیز قرار خواهند گرفت. همچنین با اصلاح تقویم آموزشی نیم سال دوم سال تحصیلی ۹۸-۹۹ دانشجویان بدون هیچ‌گونه دغدغه‌ای خواهند توانست دروس عملی این ترم را گذرانده و بدون ایجاد وقفه به تحصیل خود ادامه دهند. دانشگاه شیراز به عنوان دانشگاهی جامع با سابقه طولانی در آموزش مجازی، ضمن ارائه طرح تدوین مجازی

دروس عملی به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری آمادگی خود را برای تولید محتوای الکترونیکی مورد نیاز سایر دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی کشور اعلام نموده است. با اجرای این طرح آرامش خاطر دانشجویان، والدین، اعضای هیات علمی و کارشناسان آموزشی تامین و فاصله گذاری اجتماعی در اجرای دروس عملی دانشگاه ها رعایت خواهد گردید.

فایل های ارائه جلسات مجازی، لینک های ضبط شده، دستورالعمل های وزارت علوم، جلسات پرسش و پاسخ و همچنین جلسات آموزشی جهت تولید محتوای الکترونیکی در ادامه آمده است.

لینک جلسه برگزار شده در تاریخ ۱۳۹۹/۴/۱۴ :

<http://vc.shirazu.ac.ir/pil^hh^ir^۶۴p>

لینک جلسه برگزار شده در تاریخ ۱۳۹۹/۴/۱۸ :

<http://vc.shirazu.ac.ir/p^۶۲qj^۱۰ofn^۱m/>

لینک سند تهیه شده توسط کارگروه تخصصی آموزش عالی الکترونیکی در خصوص راهکارهای اجرای دروس عملی :

<http://elearning.msrt.ir/توصیه-های-شماره-۳-کارگروه-تخصصی-آموزش-ع/>